

ефективні механізми роботи ЦНАП нададуть поштовх до формування антикорупційної свідомості громадян.

Підсумовуючи, зазначимо, що корупція в Україні залишається системною проблемою, що гальмує розвиток держави та підриває довіру громадян. Хоча досягнуто певних успіхів у боротьбі з цим явищем, зокрема завдяки впровадженню цифрових інструментів та антикорупційної стратегії, проблема все ще потребує комплексного вирішення.

Список використаних джерел:

1. Посібник з рекомендаціями щодо прозорості та запобігання корупційним ризикам на всіх етапах створення та функціонування ЦНАП. URL: <http://surl.li/qgccccp>

КІБЛИК Дар'я – старший викладач кафедри адміністративно-правових дисциплін факультету №2 Донецького державного університету внутрішніх справ, доктор філософії

ОСОБЛИВОСТІ ТА АНАЛІЗ ПРОТИДІЇ ВЧИНЕННЮ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З КОРУПЦІЄЮ

Протидія адміністративним правопорушенням, пов'язаним із корупцією, є критичним елементом у забезпеченні ефективного функціонування державних інститутів. Корупційні адміністративні правопорушення підривають прозорість і чесність публічної влади, що негативно впливає на державну систему управління. В Україні існують різноманітні механізми адміністративної відповідальності, які є важливим інструментом боротьби з корупцією, і їх ефективне застосування є критично важливим для зміцнення правової держави.

Питанню дослідження адміністративних правопорушень, що пов'язані з корупцією приділяють досить велику увагу такі науковці як О.В. Джафарова, С.О. Шатрава, М.І.Хавронюк, С. С.Рогульський, В.Я. Настюк, О.Ю. Дрозд, Н.С. Пузирна, Бортник Н. П., Білінська Л. В, Кисіль Л.Є. та багато інших.

На думку Бортник Н. П., Білінської Л. В «корупція — це основний шлях проникнення у владні та управлінські структури економічної та організованої злочинності, яка характеризується залежністю законодавчої та управлінської практики від вузькогрупових, корпоративних інтересів певних злочинних структур.»[1, С. 28–33].

На практиці, застосування адміністративної відповідальності за скоєння правопорушення пов'язані з корупцією мають певну особливість яку важливо враховувати в чинному законодавстві так і в практиці. Основні аспекти даного питання варто розглядати через призму ЗУ «Про запобігання корупції» та

КУпАП, які визначають вичерпний перелік суб'єктів владних повноважень, що несуть відповідальність за вчинення порушень пов'язаних з корупцією, а саме: «1) особи, уповноважені на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; 2) особи, які для цілей Закону України «Про запобігання корупції» прирівнюються до осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування та інші суб'єкти які визначені в статті 3 Закону № 1700-VII»[3].

Як підкреслює Л.Є. Кисіль, «одним з елементів механізму протидії корупції, що має важливе теоретичне та практичне значення, виступає адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією, визначена розділом 13-А КУпАП»[4, с. 321–329]. Главою 13-А КУпАП законодавчо визначений вичерпний перелік адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень які пов'язані з корупцією, а саме: «порушення обмежень щодо сумісництва та суміщення з іншими видами діяльності (стаття 172-4); порушення встановлених законом обмежень щодо одержання подарунків (стаття 172-5); порушення вимог фінансового контролю (стаття 172-6); порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (стаття 172-7); незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службових або інших визначених законом повноважень (стаття 172-8); порушення встановлених законом обмежень після припинення повноважень члена Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (стаття 172-8-1); невжиття заходів щодо протидії корупції (стаття 172-9); порушення заборони розміщення ставок на спорт, пов'язаних з маніпулюванням офіційним спортивним змаганням (стаття 172-9-1); порушення законодавства у сфері оцінки впливу на довкілля (стаття 172-9-2)»[2]. Однак на мою думку вищевказані статті не реалізуються заходами юридичної відповідальності, а лише мають відсильний характер, тим самим відбувається забезпечувальний та превентивний потенціал.

Також, статтею 15 КУпАП передбачено відповідальність військовослужбовців та інших осіб які несуть відповідальність відповідно до дисциплінарного статуту, а саме «вчинення правопорушень, пов'язаних із корупцією ... ці особи несуть адміністративну відповідальність на загальних підставах. До зазначених осіб не може бути застосовано громадські роботи, виправні роботи й адміністративний арешт»[2]. Ще одним досить важливим елементом протидії корупції є стаття 188-4б, яка встановлює пряму вимогу надання «інформації, документів, а також порушення встановлених законодавством строків їх надання, надання свідомо недостовірної інформації або не у повному обсязі», що «тягнуть за собою накладення штрафу від ста до двохсот п'ятдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Ті самі дії, вчинені особою, яку протягом року було піддано адміністративному стягненню за таке ж порушення, – тягнуть за собою накладення штрафу від двохсот до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян»[2].

Слід зазначити, що в Україні діє антикорупційна стратегія на 2021 – 2025 роки є, яка чітко визначає: «оптимізацію функцій держави та місцевого самоврядування, реалізація чого передусім передбачає: створення на противагу що існує корупційним практикам більш зручних та законних способів задоволення потреб фізичних і юридичних осіб; забезпечення невідворотності юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення, що створює додатковий стримувальний ефект для всіх суб'єктів правовідносин»[5].

Висновок. Боротьба з корупцією є проблемою міжнародного характеру, адже кожна демократична країна формує свою стратегію протидії корупції зокрема й корупційним правопорушенням. Поряд з кримінальною та дисциплінарною відповідальністю законодавець враховує й адміністративну відповідальність як один з основних заходів у боротьбі з корупційними правопорушеннями. Під час аналізу було виявлено, що національне законодавство реалізовується та відображає антикорупційні обмеження та встановлює відповідні заборони. Подальше удосконалення адміністративної відповідальності за вчинення корупційних правопорушень потребує постійного дослідження та аналізу.

Список використаних джерел:

1. Бортник Н. П., Білінська Л. В. Адміністративна відповідальність за правопорушення, пов'язані з корупцією. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія : Юридичні науки. 2016. № 845. С. 28–33.
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-Х. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Ст. 1122. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10>
3. Про запобігання корупції : Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII/ URL : <http://zakon.rada.gov.ua/go/1700-18>.
4. Кисіль Л. Є. Деякі питання адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, пов'язаних з корупцією. Правова держава. 2016. Вип. 27. С. 321–329.
5. Антикорупційна стратегія на 2021 – 2025 роки URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/08/Antykoruptsijna-strategiya-na-2021-2025-rr.pdf>

ОКОПНИК Олена – доцент кафедри права та правоохоронної діяльності Центральноукраїнського державного університету імені В. Винниченка, кандидат юридичних наук, доцент

КОЛІЗІЇ, ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ ПОНЯТТЯ «ПОДАРУНОК» В АНТИКОРУПЦІЙНОМУ ЗАКОНОДАВСТВІ